

Dosarul nr. 2ra-33/22
2-19175887-01-2ra-11012022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – S. Dimitriu
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Pahopol, R. Pulbere, O. Cojocar

ÎNCHEIERE

16 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului depus de către Viorel Berliba, reprezentat de avocatul Ivan Ungurean,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Viorel Berliba împotriva Societății cu Răspundere Limitată „General Media Group Corp”, intervenient accesoriu Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, prin recunoașterea ca fiind neveridice, false și defăimătoare informațiile difuzate, obligarea la dezmințirea informațiilor false și defăimătoare, obligarea la exprimarea scuzelor publice, încasarea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 25 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul depus de către Viorel Berliba, reprezentat de avocatul Ivan Ungurean și s-a menținut hotărârea din 19 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 31 octombrie 2019 Viorel Berliba a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „General Media Group Corp”, intervenient accesoriu Ministerul Justiției, prin care a solicitat apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, prin recunoașterea ca fiind neveridice, false și defăimătoare informațiile difuzate, obligarea la dezmințirea informațiilor false și defăimătoare, obligarea la exprimarea scuzelor publice, încasarea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a menționat că la data de 05 septembrie 2019, în cadrul programului informativ de știri, cu titlul generic „Reforma justiției făcută de persoane certate cu legea, un avocat acuzat de trafic de influență, decide cum va fi ales Procurorul General”, subtitlul redat video „Inculpați, experți în

justiție”, difuzat la postul de televiziune „PUBLIKA TV”, au fost răspândite informații false și defăimătoare, care lezează, într-un mod grav, onoarea, demnitatea și reputația profesională a sa.

În particular, aceste informații false și defăimătoare urmează a fi analizate prin prisma a trei aspecte: a) titlul știrii; b) textul care însoțește informația video (inclusiv în video și alăturat, în scris, informației video); c) mesajul difuzat în cadrul programului video. Titlul știrii este enunțat în următorul mod: „Reforma justiției făcută de persoane certate cu legea. Un avocat acuzat de trafic de influență, decide cum va fi ales Procurorul General”. Din textul scris al știrii difuzate este evident că se admite o eroare tehnică, operându-se cu „certate cu legea”, deși s-a avut în vedere faptul „certat cu legea”, moment care rezultă nemijlocit din postarea video difuzată (extras din postarea video: „În Moldova și persoanele certate cu legea au dreptul să se implice în procesul de reformare a justiției” (timp de redare secunda 00:02 până la 00:07, din totalul știrii care durează 1 minut și 52 secunde).

Reclamantul a susținut că, nu a fost certat cu legea, or, conform interpretărilor textuale ale sintagmei „certat cu legea” presupune „interlop”, care desfășoară o activitate nelegală”, „care are o reputație proastă” etc. Dacă, în cazul său au fost admise anumite abuzuri din partea instituțiilor statului, „PUBLIKA TV” nu a avut nicio probă veridică și pertinentă pentru a-l cataloga pe acesta ca fiind „certat cu legea”. Mai mult decât atât, aceste abuzuri admise din partea autorităților statului au fost confirmate prin faptul reabilitării și scoaterii sale de sub urmărire penală, cu clasarea procesului penal, anterior difuzării acestui mesaj informativ de către „PUBLIKA TV”.

Procesul penal clasat nu l-a vizat pe dânsul ca fiind acuzat de trafic de influență, iar mesajul din titlul știrii difuzate de către „PUBLIKA TV”, în particular „acuzat de trafic de influență” este totalmente fals și defăimător. Acest caracter fals și defăimător rezultă și din combinația textuală utilizată de către „PUBLIKA TV”, „un avocat, acuzat de trafic de influență”, afectând imaginea sa într-un mod grav, inclusiv în calitatea sa de avocat, care nu a fost vizat niciodată ca fiind acuzat de trafic de influență.

Referitor la titlul știrii, s-a invocat faptul că „un avocat, acuzat de trafic de influență, decide cum va fi ales Procurorul General”, or, dânsul nu deține nicio funcție publică sau de demnitate publică în Republica Moldova, la momentul actual, și nici la momentul difuzării știrii respective. Cei de la postul de televiziune „PUBLIKA TV” cunosc despre acest fapt, indicând că este avocat. În această calitate, dânsul nu poate, în genere, să aibă vreo implicație referitor la decizia privind modalitatea de alegere a Procurorului General. Mai mult decât atât, la ședința de examinare a proiectului privind modificarea Legii procuraturii, a participat din proprie inițiativă, ca și reprezentant al societății civile, fiind președintele Asociației de Drept penal din Republica Moldova, împreună cu alți colegi din cadrul asociației. Luat în ansamblu, mesajul titlului de știre admite, în mod fals și defăimător, o denigrare a imaginii sale, afectând în mod ireversibil bunul nume pe care îl are acesta atât în mediul academic, cât și în mediul avocaților din Republica Moldova și de peste hotarele ei.

Referitor la textul care însoțește informația video „inculpați, experți în justiție”, plasat pe ecranul de știri în timpul derulării știrii, dânsul nu a avut niciodată

și nu are, în niciun dosar penal, calitatea de inculpat. Pregătirea profesională și capacitățile sale în ceea ce vizează domeniul justiției sunt profunde, fapt care-i permite, ca și oricărui alt cetățean din Republica Moldova, prin prisma art. 16 alin. (2) din Constituție, să participe la consolidarea statului de drept și asigurarea supremației legii în Republica Moldova. Mai mult decât atât, nu are nicio calitate în vreo cauză penală în care să fie vizat acesta, moment atestat prin actele emise de către autoritățile statului). În acest ultim context, s-a admis o răspândire a unor informații false și defăimătoare de către „PUBLIKA TV”, afectând grav, în acest ultim sens, onoarea, demnitatea și reputația sa profesională, inclusiv prin prisma admiterii unor elemente de discriminare directă.

Cu referire la titlul „Reforma justiției în Republica Moldova este făcută de persoane certate cu legea, cel puțin asta reiese din acțiunile autorităților”; „Acum două zile, avocatul Viorel Berliba, care este învinuit de trafic de influență” (redat textul sub informația video), reclamantul a specificat că aceste informații, sub aspectul falsului și defăimării onoarei, demnității și reputației sale profesionale sunt detalizate anterior. Un detaliu în plus este că autoritățile statului nu au întreprins nicio acțiune în raport cu participarea sau neparticiparea sa la ședința de examinare a proiectului de lege privind modificarea Legii procuraturii. În fapt, s-a încercat de către „PUBLIKA TV”, operându-se cu acțiuni denigratoare și false la adresa sa, prin intermediul știrii difuzate, fiind tratat fals ca o persoană „certată cu legea”, să se imprime o doză de neîncredere și autorităților statului.

Din mesajul difuzat în cadrul programului video: „În Moldova și persoanele certate cu legea au dreptul să se implice în procesul de reformare a justiției. Una dintre acestea este și avocatul Viorel Berliba totalul știrii care durează 1 minut și 52 secunde); „Solicitat de postul nostru de televiziune, Viorel Berliba a refuzat să ne spună de ce a participat la acea ședință și în ce postură” (timp de redare: secunda 00:31 până la 00:39, din totalul știrii care durează 1 minut și 52 secunde); „el pledează nevinovat, iar dacă se va demonstra contrariul, el riscă până la șapte ani de pușcărie” (timp de redare: secunda 01:45 până la 01:52, din totalul știrii care durează 1 minut și 52 secunde)”, se atestă o manipulare denigratoare la adresa sa, difuzându-se o informație video, care nu are nicio legătură cu mesajul anunțat verbal la „PUBLIKA TV”, în cazul vizat. Aceste informații nu corespund categoric realității și au creat premise reale de inducere în eroare a cetățenilor Republicii Moldova, angajând dubii referitor la integritatea și reputația sa profesională, avocat, doctor habilitat în drept, conferențiar universitar. Dânsul a fost reabilitat cu mult timp anterior difuzării acestei informații false de către „PUBLIKA TV”, prin scoaterea de sub urmărire penală și clasarea procesului penal. Caracterul fals și defăimător al informației difuzate rezultă și din faptul că, în titlu și în textul anexat la mesajul video, se indică clar că dânsul este acuzat de trafic de influență, iar ulterior, în același context, se indică precum că acesta este învinuit de corupere pasivă și activă („acum două zile, avocatul Viorel Berliba, care este învinuit de trafic de influență”: „în Moldova și persoanele certate cu legea au dreptul să se implice în procesul de reformare a justiției. Una dintre acestea este și avocatul Viorel Berliba, învinuit de corupere pasivă și activă”).

Reiterează că, nu figurează, la momentul actual și la momentul difuzării informației respective, în vreo calitate anumită în dosare penale în care să fie vizat,

fapt confirmat și de către autorități în actele emise, anterior momentului difuzării acestei știri false și defăimătoare. Mai mult decât atât, referitor la infracțiunea de trafic de influență și infracțiunea de corupere pasivă, nu a fost niciodată vreo careva bănuială (cel puțin) precum că dânsul ar fi comis asemenea infracțiuni, fapt care indică la caracterul fals al informației difuzate de către „PUBLIKA TV”. El nu a fost contactat nemijlocit de către cineva de la postul de televiziune „PUBLIKA TV”, iar contactarea acestuia de către o persoană de la alt post de televiziune nu a vizat, realmente, vreo întrebare și vreo reacție din partea sa anume la informația video și textul anexat, ca și știre în ansamblu.

În contextul informațiilor false și defăimătoare, răspândite de postul de televiziune „PUBLIKA TV”, la data de 05 septembrie 2019, referitor la adresa sa, acestea au fost preluate, publicate și răspândite prin intermediul paginii oficiale electronice „PUBLIKA.MD”, a postului de televiziune „PUBLIKA TV” de pe rețeaua globală de socializare „facebook” (https://www.facebook.com/pg/Publica.md/videos/?ref=page_internal etc). Această informație falsă și defăimătoare la adresa sa este însoțită și de anumite înregistrări video, răspândită conștient și cu rea-credință publicului larg, au afectat și afectează în continuare onoarea, demnitatea și reputația sa profesională, prejudiciind iremediabil bunul nume și cauzând acestuia daune morale considerabile.

La data de 24 septembrie 2019, către SRL „General Media Group Corp”, fondator al postului de televiziune „PUBLIKA TV”, a fost expediată o cerere prealabilă, cu aviz de recepție, prin care s-a solicitat: dezmințirea informației false și defăimătoare răspândite menționate supra care au fost făcute publice și răspândite, la data de 05 septembrie 2019, de către postul de televiziune „PUBLIKA TV”; exprimarea scuzelor publice, în termenii prevăzuți de legislație, în același mod în care au fost aduse acuzațiile și insinuările nefondate și abuzive, oferindu-se același timp de emisie, la același post de televiziune și compensarea, în termenii prevăzuți de legislație, a prejudiciului moral cauzat, în valoare de 60 000 lei.

Conform avizului de recepție, cererea prealabilă a fost recepționată la data de 26 septembrie 2019, însă până la moment, SRL „General Media Group Corp”, fondator al postului de televiziune „PUBLIKA TV”, nu a dezmințit informația falsă și defăimătoare, nu a exprimat scuze publice, precum și nu a efectuat plata compensațiilor solicitate în temeiul cererii prelabile.

Reclamantul consideră că, compensarea prejudiciului moral cauzat în valoare de 60 000 lei, ar constitui o satisfacție echitabilă și proporțională suferințelor inimaginabile și daunelor enorme aduse onoarei, demnității și reputației sale profesionale.

Prin hotărârea din 19 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Viorel Berliba împotriva Societății cu Răspundere Limitată „General Media Group Corp”, intervenient accesoriu Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, prin recunoașterea ca fiind neveridice, false și defăimătoare informațiile difuzate, obligarea la dezmințirea informațiilor false și defăimătoare, obligarea la exprimarea scuzelor publice, încasarea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată ca fiind neîntemeiată. (f.d. 131, 143-156, vol. I)

La 02 noiembrie 2020 Viorel Berliba, reprezentat de avocatul Ivan Ungurean, a depus apel nemotivat, ulterior, la data de 18 decembrie 2020 apel motivat, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii din 19 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a pretențiilor înaintate.

Prin decizia din 25 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de către Viorel Berliba, reprezentat de avocatul Ivan Ungurean și s-a menținut hotărârea din 19 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. (f.d. 198, 199-207, vol. I)

La data de 21 decembrie 2021 Viorel Berliba, reprezentat de avocatul Ivan Ungurean, a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 25 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 19 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei noi hotărâri de admiterea integrală a acțiunii. (f.d. 2-22, vol. II)

Examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Viorel Berliba, reprezentat de avocatul Ivan Ungurean, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care, recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei denotă că la data de 25 mai 2021 a fost pronunțat dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău. (f.d. 198, vol. I)

Potrivit scrisorii de însoțire nr. 13156, la 21 iulie 2021 prin intermediul poștei electronice inga.cogilniceanu@justice.md instanța de apel a expediat avocatului Ivan Ungurean, care reprezintă interesele lui Viorel Berliba, la poșta electronică indicată în acțiune și în apel „office@bunpartener.md” copia deciziei motivate din 25 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău. (f.d. 208, vol. I)

Decizia motivată a instanței de apel din 25 mai 2021 a fost plasată și pe Portalul Curții de Apel Chișinău la data de 01 iulie 2021.

Ulterior, la data de 04 octombrie 2021 Viorel Berliba, cât și avocatul acestuia Ivan Ungurean au depus o cerere la instanța de apel în care au indicat că nu au recepționat motivarea deciziei din 25 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând expedierea acesteia prin poșta electronică la adresa office@bunpartener.md. (f.d. 23,24, vol. II)

Curtea de Apel Chișinău, prin scrisoarea de însoțire nr. 4-35/9-2220 din 08 octombrie 2021 repetat a expediat lui Viorel Berliba la aceeași poștă electronică office@bunpartener.md copia deciziei din 25 mai 2021. (f.d. 25, vol. II)

La data de 21 decembrie 2021 Viorel Berliba, reprezentat de avocatul Ivan Ungurean, a declarat recurs împotriva deciziei din 25 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de

apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă.

Analizând circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că recursul a fost depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434 din Codul de procedură civilă, or, la materialele cauzei este dovada expedierii la data de 21 iulie 2021 prin intermediul poștei electronice „office@bunpartener.md” avocatului Ivan Ungurean, care reprezintă interesele lui Viorel Berliba, a deciziei din 25 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău la data de 21 iulie 2021.

Mai mult, poșta electronică „office@bunpartener.md” aparține BAA „Berliba, Ungurean și Partenerii”, unde activează și Viorel Berliba.

Astfel, termenul de depunere a recursului a expirat la 20 august 2021, ora 00:00 și în acest interval de timp recursul nu a fost depus.

Respectiv, la caz sunt aplicabile prevederile art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, care direct indică că actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că dreptul la un proces echitabil, care este garantat de art. 6 § 1 din Convenție, trebuie interpretat în lumina preambulului Convenției, care exprimă preeminența dreptului, unul din elementele fundamentale ale căreia este principiul securității raporturilor juridice care stabilește, între altele, că soluția definitivă a instanței de judecată nu trebuie pusă în discuție. Or, admiterea unui recurs tardiv, ar încălca principiul securității juridice, în situația în care marja de apreciere a termenului de depunere a unui recurs nu este nelimitată.

În acest context, instanța de recurs relevă că recurentul Viorel Berliba, cât și avocatul Ivan Ungurean, nu au explicat de ce nu au depus în termen recursul. Faptul că la 04 octombrie 2021 au solicitat expedierea repetată a copiei deciziei motivate din 25 mai 2021 nu constituie temei de a prelungi termenul de depunere a recursului.

Este indubitabil că recursul împotriva deciziei instanței de apel este depus cu omiterea excesivă a termenului de 2 luni, prevăzut de art. 434 alin. (1) CPC.

În consecință, instanța de recurs consideră că recursul depus de către Viorel Berliba, reprezentat de avocatul Ivan Ungurean, după o perioadă de mai bine de 5 luni și în absența oricărei explicații plauzibile cu privire la motivul pentru care nu au putut să depună recursul în termen, a sfidat un întreg proces judiciar.

La acest segment se va reitera că o astfel de constatare este compatibilă și cu respectarea standardelor inserate în Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată, chiar și cu o singură zi, a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanțele de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În susținerea opiniei enunțate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Ponomaryov contra Ucrainei din 3 aprilie

2008, definitivă din 29 septembrie 2008, unde se notează că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recurentul a depus cererea de recurs cu omiterea evidentă a termenului de declarare a recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că în temeiul art. 433 lit. b) CPC, recursul declarat de Viorel Berliba, reprezentat de avocatul Ivan Ungurean, urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 431 alin. (1) și (2), 433 lit. b), 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Viorel Berliba, reprezentat de avocatul Ivan Ungurean, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas